

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

"Danica" izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide "Danica" dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 5. listopada 1886.

List 45.

Apostoljstvo molitve.

(Dalje.)

Da, res je, veliko premore pri Bogu stanovitna "molitev pravičnega" za njegove sbrate. Glej, Abraham je molil za mesta, pogreznjene v globočino strasti, in bilo mu je obljubljeno vsmiljenje, ko bi se le deset pravičnih nahajalo v njih. Lot prosi za mesto Segor, in je uslišan. Bog hoče pokončati terdovratno ljudstvo izraelsko; toda molitev Mojzesova potolaži jezo njegovo. Izraelci so v boju zoper Amelekičane že skoraj premagani, ker pa Mojzes povzdiguje svoje roke v molitvi k nebesom, zmagajo Izraelci. — Glej tu moč priprošnje molitve!

Ko bi pač katoliški kristjani prav dobro pomislili in spoznali, koliko moč nam je Bog dal v roke ravno v priprošnji molitvi, koliko bi lahko s priprošnjo molitvijo storili za Jezusa, za njegovo čast in za zveščanje duš bližnjega! Glej, dragi moj! Smilijo se ti grešniki, smilijo se ti nejeverniki; rad bi jim pomagal; pa kako? Vse goriš ljubezni do Boga; rad bi v takih svetih trenutkih storil vse za povikšanje časti Božje; pa sam ne veš, kaj bi storil. Očitno pridigovati grešnikom, naj se spreobrnejo, tega ne moreš, dobrih bukev spisavati, da bi jih razdelil med mlačne kristjane, in z njimi jih v nemal za čast Božjo, tega ne znaš; ne moreš se kakor misijonar podati v daljne dežele med neverniki oznanovat sveti evangelij in razširjat kraljestvo Božje; tudi denarja nimaš, da bi z njim podpiral oznanovalce sv. evangelija in se tako vdeleževal njihovih dobrih del; misliš si toraj, saj ne morem nič storiti jest revež za poveščanje časti Božje. Toda glej, s priprošnjo molitvijo segaš tako daleč, in moreš pomagati tako daleč, kakor daleč sega milost božja.

Vedno še slišimo, da je, v primer na Kitajskem več kakor 300 milijonov duš, ki od Kristusa čisto nič ne vedo; da jih je na milijone in milijone ljudi v Indiji, na Japonskem, v osrednji Azije in Afrike in na južnih otokih, zakopanih še vedno v ostudnosti divjega malikovanja; vemo, da več ko 70 milijonov je še ločenih od svoje matere katoliške Cerkve, in da nad 80 milijonov protestantov se vedno dalje in dalje odmika od Kristusa. Slišimo dalje, kako so sedanji časi sovražni Bogu, kako neprestano preganjajo sveto Cerkev, na nekterih krajih očitno in prederzno, na drugih bolj skrito

in zvičajno; slišimo in beremo o hudih stiskah, v katerih so sveti Oče današnje dni, kako se zatira resnica in pravica, kako se skoraj povsod nastavlja zanjke čednosti in nedolžnosti, kako se širi razuzdanost po mestih in vaséh, po hribih in dolinah: vse to hudo stiska nam serce, bridkostni zdihljeji se izvijajo nam iz pers in oko se polni z gorkimi solzami. Ali pa že storimo dosti, da po tistem zdihujemo in obžalujemo splošno pohujšanje?

O koliko bi mogli pomagati, koliko pregréh zabraniti, koliko nevernikov spreobrniti, koliko duš rešiti s priprošnjo molitvijo pred zapeljivostjo! — Tu v samoti v skrivni borni celici moli duša za rešenje duš; njena molitev obsega ves svet, sad njene molitve rosi na najdaljše kraje, kamor sicer ne more seči človeška beseda. Priprošivna molitev dosega vse duše človeške na celem svetu, nevernike, krivoverce, razkolnike, duše zakopane v smertnih grehih, ali one ki so v veliki nevarnosti zgubiti nedolžnost i. t. d. Priprošivna molitev obsega potrebe vsega človeštva skupaj, kakor tudi vsake duše posebej; ona je v resnici apostoljska, kajti razteza se na vse kraje, na vse čase, na vse dni. Navdušen misijonar gre med nevernike oznanovat Kristusa; toda njegov delokrog je omejen, le do nekterih priti zamore; molitev priprošnja pa sega dalje in sprosi blagoslov in milost božjo na vse ljudi. Občudujemo darežljivo zatajevanje in serčnost svetih mož, ki se ne ustrašijo nobenih težav; toda, vse njih delovanje bi ne obrodilo zaželjenega sadu, ko bi jih ne spremljala goreča molitev pobožnih duš. Res, pobožna molitev kakoga revnega posla, ki nikdar ne pride iz svojega domačega kraja, pa vsak dan moli za spreobrnjenje nevernikov in grešnikov, pridobi morebiti več duš za nebesa, kakor premnoge pridige oznanovalca nauka Jezusovega. To bo pričal sodni dan, ko nam bo Kristus odperl bukve vladarstva božjega; gledali bomo z začudenjem, kako je tiha molitev pobožnih duš vedno podpirala sv. Cerkev v njenem delovanju in da se ima Cerkev za vse svoje slavne zmage čez sovražnike zahvaliti pobožni molitvi svojih dobrih otrok. Glej predragi, kako veliko moreš storiti za spreobrnjenje grešnikov in nevernikov, koliko moreš pripomoči sv. Cerkvi do slavne zmage z molitvijo priprošnjo.

Kako dopadljiva je Bogu molitev priprošnja, spričajo naj nam nekatere besede iz pisem svetnikov božjih. Sveti Mehtildi je rekel Jezus: „Ako kdo

bratoveke ljubezni moli za svojega sobrata, ki je v potrebi in bridkosti, jako dopadljiva mi je taka molitev; ako pa kdo za vesoljno Cerkev in za svojega bližnjega moli takó, kakor sam zá-se, taka molitev razsvetli vse nebesa in zdi se, kakor bi izhajala nova luč.“

Še jasnejše je to povedano v razodenji, danem sveti Gertrudi. Ko je molila nekega dne za več osób, ktere so bile v raznih stiskah, videla je izvirati iz serca Jezusovega potoček, kateri je obilno namakal vse kraje na okrog, in ko je molila za osebo, ktera jo je bila poprej hudo preganjala, zaslišala je glas: „Kakor je nemogoče, da ima kdo prederte noge in bi serce njegovo ne občutilo nobenih bolečin, prav tako se tudi moja očetovska dobrotljivost ozira z usmiljenim očesom na tistega, ki zdihuje pod težo svojih lastnih slabost in dobro spozna, da potrebuje odpuščanja, vendar pa po nagibu svete ljubezni ne neha moliti za zveličanje drugih.“ Ko je ta svetnica véliki četertek pred svetim obhajilom Bogu darovala želje, hrepenenja vseh tistih, ki so se ji priporočili v molitev, odgovoril ji je Gospod: „Vžgala si v mojem sercu toliko ognja, kolikor si me prosila za te osebe.“

Pri drugi priliki ji je Gospod tole naznačil: „Ako kdo moli Očenaš in Česna-Marijo, ali kolekto, ali psalm za vesoljno Cerkev in v njenem imenu, sprejema Sín Božji to molitev z najglobokejšo hvaležnostjo kot sad terpljenja božjega učlovečenja, zahvaljuje se Bogu Očetu in blagoslovlja te molitve, pomnožuje jih s tem blagoslovom in jih razdeli čez vesoljno Cerkev, da ji služijo za večno zveličanje.“

Sveti Katarini Sijenski je govoril Gospod nekega dne: „Z največjo skerblijnostjo mi moraš darovati molitve za vse pametne stvari, za mistično (skrivnostno) telo sv. matere Cerkve, in za tiste, ktere sem ti izročil, da jih ljubi s posebno miloserčnostjo.“

Iz teh besedí, ktere je govoril Gospod svojim izvoljenim dušam, lahko spoznamo, kako dopadljiva je Bogú molitev priprošnja. O, delajmo toraj z molitvijo priprošivno za kraljestvo božje, za Jezusa, za zveličanje duš! Vsi brez razločka smo prejeli od Boga to moč, to milost, da moremo in smemo moliti za druge. O koliko moremo s tako molitvijo za čast božjo in za zveličanje duš! Kako težek pa bo odgovor, če smo malomarni za zveličanje naših bratov, če tako veliko milost, ktera nam je dana za zveličanje drugih, porablamo tako malo in tako slabo! O, da bi nam bile vedno pred dušnimi očmi svete besede apostelnove: „Prosim vas tedaj pred vsomi rečmi, da naj se opravljajo prošnje, molitve, priporočanja in zahvaljenja za vse ljudi, — zakaj to je dobro in dopadljivo pred Bogom, našim Zveličarjem.“ (I. Tim. II. 1. 3). Da bi nas pač vedno navduševalo tolikšno hrepenenje za zveličanje našega bližnjega, da bi v resnici z junaško ljubeznijo s svetim Pavlom mogli zaklicati: „Zelee! sem jest sam preklet biti za svoje brate“ (Rim. 9. 3.) — „Bratje! volja mojega serca in molitev je k Bogu za nje, da bi bili zveličani“ (Rim. 10. 1.)

Kerščanska duša! zdaj, ko to bereš, čutiš morebiti v sercu neko željo, da bi v prihodnje večkrat molila za druge s priprošivno molitvijo; toda, spominjaš se precej svoje lastne revščine in postajaš klaverna, serce ti upada in praviš: Moj Bog! kaj bo pomagala moja tako slaba molitev? — In zdaj ti odgovorim: Združuj svojo molitev z molitvijo presvetega božjega Serca Jezusovega, tedaj bo prijetna Bogu tvoja molitev in bo veliko premogla.

(Dalje naal.)

Nekaj dima.

(Dalje.)

V.

Ne kakor so vaši očetje mano jedli in so pomerli: kdor ta kruh je, živel bo vekomaj.“ Jan. 6, 58.

Na gori Sijonski je bil sveti šotor in v njem skrinja zaveze, ki se je pozneje pod Salomonom prenesla v tempelj na gori Morija. V skrinji zaveze so bile shranjene tri znamenite stvari: tabli Mojzesovi deseterih božjih zapovedi, posoda mane in Aronova palica. To so podobe Kristusa, najvišjega učenika in postavodajavca, duhovna in kralja novega zakona. Dan danes ni le ena sama skrinja zaveze, temuč na tisočeri in tisočeri „solnčnih“ gorah od vzhoda do zahoda solnčnega je Kristus v brezštevilnih skrinjah zaveze, t. j. tabernakelnih, resnično in bistveno pričujoč.

Nad skrinjo zaveze bila je včasih svetla meglica „šehina“ v znamenje pričujočnosti božje, a v naših cerkvah je pod belkinim zastorom male hostije večni Bog in Zveličar naš, kjer ga ne le dva kerubina molita kakor nad skrinjo zaveze, ampak ga časte in v enomer proslavljajo brezštevilni kerubini, serafini vsi zveličani duhovi.

Pa „kdo bo šel na goro Gospodovo?“ vprašuje kraljevi pesnik, ter odgovarja: „Ta, ki je nedolžnih rok in čistega serca.“ Vero v njega kot v od Boga poslanega Zveličarja, in zlasti vero v sveto rešnje Telo, je kazal Jezus Kafarnavčanom kot ono svetlo goro, na katero se morajo dvigniti, ako hočejo večno življenje zadobiti. Pa v tergovskem mestu so imeli vse druge skerbi: za dobiček svetnega blagá in vživanje telesnih dobrot. Lepo o tem govori sv. Ambrož razlagáje evangeljske besede: „šel je z gore in se je ustavil na ravnem polji, in truma učencev njegovih in velika množica ljudstva; prišli so iz Judeje in Jeruzalema in primorja Tirskega in Sidonskega, da bi ga slišali in da bi jih ozdravil od njih bolezní.“ (Luk. 6, 17—19.) Sveti učenik pravi: „Dobro premišluj, kako Kristus gre na goro, in spet doli pride z goré k množici. Kje bode množica (priprostega ljudstva) Jezusa videla, ako ne v nižavi? Ne gré ona na visoko, ne spenja se na višine. Ko Kristus doli pride, najde bolehe, na visočinah ne morejo biti bolehi. Zató tudi sv. Matej pravi: „v nižinah so bili ozdravljeni. Prej mora sleherni biti zdrav, da polagoma raste v čednostih in da zamore vspenjati se na goro.“ (Brevijar.)

Že Izaija prerokuje o tej gori: „V poslednjih časih bo pripravljena gora hiše Gospodove na verhu goric, in bo vzvišena nad griči in k njej se bodo stekali vsi narodi, in bodo rekli: Pridite, pojdemo na goro Gospodovo in v hišo Jakobovo, in nas bo podučeval o svojih potih in bomo hodili po njegovih stezah; kajti iz Sijona bo izišla postava in beseda Gospodova iz Jeruzalema.“ (Izai. 2, 2. 3.) K tej gori smo vsi verni kristijani pristopili po besedah sv. Pavla: „Pristopili ste k gori Sijonski in k mestu živega Boga, Jeruzalemu nebeškemu, in mirijadam angeljev.“ (Hebr. 12, 22.)

Pohlepnost, bodisi po imenji in premoženji, bodisi po vživanji sveta, je kakor težko breme, ki tlači duhá, ter ne dopušča, da bi se povzdigoval v nebeške višine. Zató je naš Zveličar svaril apostelne: „Varujte se, da se vam ne otežijo serca vaša s požrešnostjo in pijanstvom in skerbimi tega svetá.“ (Luk. 21, 34.) Kafarnavčani so hoteli le svoj trebuh nasitovati in čudeže gledati, ali zijala prodajati, zató so ostali nejeverni. Hoteli so, da naj Jezus reče mano z nebes deževati, kakor ob času Mojzesa. On pa jih je zavernil, da je on pravi kruh

življenja; kdor k njemu pride, ne bo lačen, in kdor vanj veruje ne bo žejen, in kdor vidi Sina Božjega in veruje vanj, bo imel večno življenje, in da ga bo on obudil poslednji dan. (Jan. 6, 35—47.) V trinsjstih verstah od 35. do 47. govori Jezus o veri vanj in to vero imenuje tudi dušni kruh za večno življenje.

„Vera, prava, živa, terdna vera je dušna luč, ki vse moči in vsako gibanje duševno prevzame, objame in za seboj k nebu poteza. Po veri se dviguje vaak dar kvišku v nebeške višave, kakor dim od daritve Abelnove. Kakor meglene kopice na visokih snežnikih se dvigajo, kadar topli žarki solčni svetle veršiče obsevajo: „ko pogleda na zemljo, se tresljá, ko se dotakne gorá, kadé se“ (ps. 103, 32.); tako naj se pri vsakem takojenju razodenja božjega tudi iz našega serca dviguje dišeče kadilo hvaležne pobožnosti, ter naj pričuje o čudni moči svete vere. Toda one meglice na visokih planinah le takrat razveseljujejo nam okó, ako z berzím gibanjem in vzletom na verhovih nekako oživljajo težo gorá družéc jo z lahnim tekom oblakov, da se modrina in svetloba nebá skoz prozračne mreže še lepše podaja; nasproti pa je tužna in žalostna njih podoba, ako se v temnosive kope zgosté ter se leno motajo okoli stermin in žlebov planinskih, in z mračno senco zagrinjajo dobrodejne solčne žarke. Tako je z vsemi serčnimi čuti, ki od vere prešinjani in po njej k nebu dvignjeni so prava resnična duševna krasota, toda, če se ne spenjajo kviško, nego se po tleh valé (ko dim daritve Kajnove), ter se sami v sé pogrezajo, so kakor temni oblaki, ki zakrivajo luč resnice.“ (Deutinger l. c. p. 310.) (Dalje nasl.)

Beseda v pomislek kranjski duhovščini.

III.

(Dalje.)

„Z Gorenjskega se mora tudi kdo oglasiti!“ Tako sem dejal prečitavši v „Zgodnji Danici“ z Dolenjskega in Notranjskega poslano „besedo“ za vstanovitev bratovščine treznosti. Ker imamo pri nas že od l. 1852 družbo treznosti, spregovorim naj tudi jaz „besedo“ v ta namen. (Poleg mene, se vé da lahko še tudi kak drugi Gorenjec ktero reče v tej zadevi)

Naj bolje bo menda, če kar povem, kako se je pričela naša družba in kakšna so njena pravila.

A.) Vstanovitev.

Že pred kakimi 35 leti se je moglo opazovati, kako pogubna je žganjarska kuga za duhá in telo, za večni in časni prid ljudi. Posebno mladina je bila že takrat v nevarnosti, da se popolnoma ne spridi ter ne propade нравnostno in telesno. Župnik Simon Vilfan in njegova kaplana: Anton Pintar in Jožef Zamejec, premišljevali so, kako da bi se dalo žganjepivstvo, če že ne čisto zatreti, pa vsaj zdatno omejiti. Ker jim je bilo pa znano, da delujejo v inozemstvu ustanovljene družbe treznosti v tem oziru z obilnim uspehom, poprosil je g. župnik vis. č. knezoškofjski ordinarijat ljubljanski, da dovoli na podlagi priloženih pravil v Kranjski gori vstanoviti družbo treznosti.

Vis. č. knezoškofjski ordinarijat je odgovoril gosp. župniku na to vlogo z jako prijaznimi besedami 20. aprila 1852; št. 301.

Odlok se začelja tako-le: „Pač ni kmalo najti verske družbe, ki bi tako neposredno in tako močno mogla pospeševati poboljšanje ljudi, zabranjevati nerodnosti, ki se godé v pijanosti, pa tudi varovati ljudi telesnega in gospodarstvenega propada, kakor je zmožna

vse to storiti družba treznosti; zato more ordinarijat le hvaliti vaš namen, da vstanovite tako družbo v svoji župniji.“

„Družbe treznosti so pokazale v Šleziji že tak sad, in tako so se razprosterle, da jih je sv. Oče povzdignil v pretečenem letu v cerkveno bratovščino pod varstvom preblazene Device Marije, ter je to bratovščino bogato obdaroval z duhovnimi darovi, ki se zajemajo iz zakladnice naše sv. Cerkve.“

„Iz tega boste pa tudi razvideli, da se družba treznosti, ki jo nameravate vstanoviti v svoji župniji, še ne more nazivati bratovščina, in da sedaj še nima pravice do duhovnih dobrot, ki jih podeluje sv. Oče bratovščinam, temveč more še le potem upati, da to doseže, ko se bo pokazal uspeh in ko se bo tega vredna skazala.“

Na to so omenjena pravila, ki jih ordinarijat vrača nekoliko spremenjena, zraven pa še pristavlja:

1. „Da se mu ne zdi primerno, če bi se otrokom pod 15 leti čisto zabranil pristop k družbi. Kajti, žali, da dajó mladini že prav zgodaj žganja, in s tem je storjen pričetek, da ga pozneje pijó v dosti obilniši meri. Zatorej bi se mogli sprejemati tudi mlajši ljudje v družbo, ne da bi se tirjala od njih obljuba, in tudi v pravilih o tem ne bo treba ničesar omeniti.“

2. Pripeti se lahko, da bo treba koga tudi proti njegovi volji izločiti iz družbe in iz družbine knjige izbrisati; kader se mu pa to naznani, ni treba zraven dveh prič.

Odlok opozoruje po tem župnika, da ne kaže ljudi siliti v družbo treznosti. Dalje pové še, da se je treba zaradi vstanovitve oglašiti tudi pri politični gosposki.

To se je zgodilo; o čemur priča dopis c. kr. okr. glavarstva v Radoljici od 23. junija 1852.

Šesto nedeljo po Binkošti (11. julija) l. 1852 je bila oznanjena vpeljava in vstanovitev te družbe v posebni pridigi. Osmo nedeljo po Bink. (25. julija) istega leta pa je bila očitno pričeta v župnijski cerkvi vnebovzetja M. B. pred vélikim duhovnim opraviлом z izpostavljenim presv. R. Telesom in slovesno obljubo prvih družnikov.

Župnik je podpisan za „očeta družbe,“ kaplana pa sta bila „prvi“ in „drugi“ „namestnik“ očeta družbe.

B.) Pravila.

1. Ud te družbe more biti vsak kristjan moškega in ženskega spola, ki je dopolnil 15. leto svoje starosti.

2. Kdor hoče biti ud te družbe, zaveže se z obljubo:

a) da se bo čisto zderževal sleherne žgane pijače, bodisi žganje, brinjevec, slivovec, rum, rozólj, ali kar koli je tacega; — razun kadar in kolikor bi bilo komu od poterjenega zdravnika rečeno ali dovoljeno vzeti za zdravilo.

b) Da si bo v duhu kerščanske ljubezni prizadeval po svoji moči tudi druge, svoje prijatelje, sorodnike, znance, posebno take, ki so se sploh vdali žganim pijačam ali pijančevanju, od tega odverniti in za družbo treznosti pridobiti. Posebno naj z vso resnobo skerbé za to stariši, gospodarji in gospodinje pri svojih otrocih, poslih in drugih, ki prebivajo v njihovi hiši. Vino, ól in druge take pijače, ki se napravljajo po svojem naturnem vrenji, smejo se sicer vživati, pa le zmérno.

3. Ta obljuba se stori za eno leto. Vsako leto v god darovanja Jezusa Kr. in očiščevanja Device Matere Marije ali na Svečnico pa se spet stori ali ponovi za drugo leto in tako naprej. Vender pa obljube po preteklem letu, za ktero je bila obljuba storjena, nihče ni zavezan na dalje delati; ako naprej sam noče v svojo

dušno in telesno škodo v družbi ostati ter se ravnati po njenih vodilih.

4. Kteri želé v to družbo stopiti, oglašé naj se pri g. župniku ali njegovem namestniku, kteri je spoznan in odločen za očeta ali sprednika te družbe, da se zapišejo v družbinsko knjigo. Prihodnje krati pa se tistim ni treba več oglašati, ki so že zapisani in še ostanejo v družbi. Samo na omenjeni praznik morajo pri vsakomletnem ponovljenji obljube priti v cerkev in storiti, kar se jim bode velelo. Le takrat tedaj, kader kdo še le pristopi k družbi, mora se sam oglasiti, da se vpiše; to se pa more zgoditi ne le o Svečnici, ampak tudi vsak drugi čas med letom. Ravno tako naj pa tudi, ako kdo odstopi, to naznani ali sam ali po kom drugem, da se izbriše iz družbinske knjige. Da pa nikomur ne bo neznano ostalo, kar je treba vedeti za sprejem v to družbo in za ponovitev obljube, oznanilo se bo to vselej v nedeljo pred svečnico, o priložnosti pa tudi v pridigi govorilo o koristi te družbe in o treznem življenji, o hudih in nesrečnih nasledkih pijančevanja sploh in zlasti žganjepitja.

5. Obljuba pa se tako-le stori: Duhoven v cerkvi očitno bere in razloži postave te družbe in dolžnosti udov ali družnikov. Potem pristopijo tisti, ki hočejo biti ali ostati njeni udje, k altarju ter govoré za duhovnikom sledeče besede: „V imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha. Jaz obljubim prostovoljno in dobro premišljeno Bogu vsemogočnemu, presveti Devici Mariji, svojemu svetemu angelju varhu, vsem svetnikom in svetnicam božjim in okrog stoječim pričam, da se bom s pomočjo milosti božje celo leto čisto zderževal žganja in vsake žgane pijače, druge pijače pa bodem le zmerno in trezno vžival, in k enaki zderžnosti bom po svoji moči napeljeval tudi druge. Zatorej prosim presv. Device Marijo, svojega sv. angelja varha, vse svetnike in svetnice božje, in vse pričujoče: prosite Boga zame, da zvesto in terdno spolnujem to svojo prostovoljno in dobro premišljeno obljubo treznosti in je ničoli ne prelomim — kar mi Bog pomagaj dopolniti! Amen.“

6. Udje naj si posebno tudi prizadevajo nedelje in praznike posvečevati prav po volji Božji in zapovedi katol. Cerkve ter varovati se nepotrebnega obiskovanja kerčem, plesišč, pijancev, in sploh zapeljivih tovaršij in slabih priložnosti, ktere bi jih naredile nezveste Bogu in storjeni obljubi.

7. Udje se opomnijo, naj premišljujejo vsaj vsako nedeljo in vsak praznik terpljenje Jezusa Kr. sploh, posebej pa še tisto hudo žejo, ktero je prestal na sv. križi v zadostenje za človeško nezmernost ter to premišljevaje darujejo Zveličarju svojo zderžnost in zatajevanje. Zraven tega naj molí o ob omenjenih dneh po trikrat Češena Marija, da se s tem priporočé priprošnji presv. Device Marije, naj bi ona izprosila, da bi vsi udje zvesto in stanovitno spolnovali storjene obljube in svoje dolžnosti. Kdor zna brati, moli naj pa v ta namen sledečo molitev:

„O Marija, prečista Mati našega Odrešenika Jezusa Kristusa, kteri je na križi viseč Tebe izročil svojemu preljubljenemu učencu, in po njem nam vsem drugim dal za mater: ozri se na-me ubozega grešnika, in sprosi mi milost pravega bogaboječega in čistega življenja, in posebno gnado popolniše zmernosti in zderžnosti, ktero sem obljubil pred Tabo in vsemi Svetniki in v pričo sv. Cerkve. O Mati milosti in pribežališče grešnikov, ktera nobenega ne zaveržeš, kdor se k Tebi zateče s pravim zaupanjem in resnično voljo, da se hoče poboljšati: v Tvojo naj mogočniši prošnjo in tvoje materno varstvo se jaz izročim! Ti, ktera si sama občutila grenko žejo s svojim Sinom, ki jo je terpel na križi v zadostenje za našo nezmernost, podpiraj s svojo pomočjo mojo slabo

voljo, da z vso zvestobo ukrotim v sebi vso žejo hudobnih in nezmernih slasti in tudi netreznih pijač, in se tudi stanovitno ogibljem vseh zapeljivih priložnosti vanje. Pomagaj mi, usmiljena Mati, da spolnujem te svoje obljube, pomagaj mi tudi v vseh drugih mojih dušnih in telesnih potrebah! Sprosi mi pri sedeži milosti Božje naj večjo gnado popolnega odpuščanja vseh mojih grehov, da po izhodu iz te solzne doline postanem vreden krone večnega življenja v nebesih! Po neskončnem zasluženji Tvojega ljubega Sina in Gospoda našega Jezusa Kristusa. Amen.“

8. Vsak ud prejme, kader pristopi k družbi in se vanjo zapiše, družbinski listek, na katerem je zaznamovano ime družnikovo, dan, mesec in leto pristopa k družbi. Pripisana je storjena obljuba in ta molitev, in kratko je tudi naznanjeno, kar je treba pri tem po pravilih vedeti in storiti.

9. Ta družba, ki se je podala posebno pod varstvo prečiste Device Marije, praznuje svoj god 2. svečana ali na Svečnico; zato se bode — če ne bo praznik sv. Blaža v nedeljo, ali če ne bo praznik M. B. v cerkveni praksi prenesen na tisti dan — vsako leto v ta praznik darovala ena sv. maša za vse žive ude, drugi dan (v sopraznik sv. Blaža) pa bo slovesna obletnica za vse mertve ude, kteri do konca zvesti ostanejo storjeni obljubi in tej družbi.

(Konec nasl.)

Dobri nameni, na ktere naj molijo udje molitvenega apostoljstva v mescu listopadu (novembru).

I. Splošnji namen.

Mlačni kristjani.

(Sostavek ta spisal je kardinal Simeoni in sv. Oče so ga blagoslovili.)

Mlačne kristjane imenujemo one, ki sicer služijo Bogu, pa brez vse vueme, ki hočejo le to storiti, kar so pod smertnim grehom storiti dolžni, seveda, če še tega ne storé, potem so že čisto oterpnjeni, čisto merzli, potem jih luč Božja več ne ogreva in ki tudi to le bolj poveršno delajo in se za male grehe dosti ne zmenijo, akoravno tolikrat z njimi žaliyo Boga. Da bi kaj več storili. storili kaj, česar strogo dolžni niso, da bi v djanjih kazali kako gorečnost ali kako hrepenenje po popolnosti — na to niti mislijo ne.

Taki mlačni kristjani so kaj žalostni kristjani. „O, da bi bil merzel ali gorak! Ker si pa mlačen in ne merzel in ne gorak, te bom izpljunil iz svojih ust!“ Tako govori Zveličar. (Skr. raz. 3, 15, 16.) Celo merzlega, t. j. smertnega grešnika stavi nad mlačneža. Kajti smertni grešnik se navadno ložje spokori, ker sam spozná strašno brezno, v ktero je padel. Mlačni kristjan sicer ni dušno mertev, pa ravno zato misli zmeraj dobro o sebi, češ, saj vendar nisem tolik grešnik — in ravno to je nevarnost; ker pri tem ne ostane dolgo časa, prej ali poznej tak kristjan kakor za kazni za svojo mlačnost v večje, smertne grehe zagazi. Kajti njegovi majhni grehi delajo nekak prehod k velikim hudobijam. In se prej ni ustrašil odpustljivega greha, ampak miren in tih ostal vselej, kedar je zapazil kako nepopolnost na sebi, se zdaj tudi velicega bal ne bo. Prej je zaterl v sebi červa vesti, da ga več ne opominja, ne grize več, — zato taki človek hladnokervno zaspi v svojih pregrehah, da se težko zopet kedaj prebudi.

Ta mlačnost se pa pri mnogih nahaja prav kakor kakšna posebna bolezen našega časa. Večkrat se v našem času slišijo tožbe, kako slaboten je sedanjí

človeški rod in da nimajo ljudje nobene moči več, da niso več tako zdravi kakor nekdanj, sploh: da so ljudje nekako omagali. In v dušnem življenju tudi lahko zapazimo, da se prikazuje tu neka mlačnost, da vse nekam pojema in ni nikjer prave živahnosti. Tri reči se zlasti imenujejo kot glavni vzroki, da je tako oslabelelo človeško telo, da so ljudje tako bolehnosti postali. Te tri reči so: Prevelik napor, slaba hrana in slab zrak. Kaj enacega vidimo tudi v dušnem življenju.

Tu imamo prvič katolike, ki veliko preveliko skrbijo za svojo časno srečo, za svoje življenje, kaj bodo jedli, za svoje telo, s čim se bodo oblačili. Saj mora (tako govore sami pri sebi), saj mora človek tako delati in skrbeti, saj ga je Bog zato vstvaril, da dela; in za svoje in svojih prihodnost se nikdar preveč ne stori, še posebno v teh hudih časih ne. — Se vé, da potem njim ne ostaja časa, da bi še mnogo mislili na svojo neumerljivo dušo in kako bi Bogu dopadli. Njihovo srce je razdvojeno na dve strani; veselje, vnema do čeznatornega se zgubi, in vsa dušna moč se zatopi in zamori samo v teh skerbéh, kako bi si časnega blaga, pozemskega blaga pridobili. „Maloverne“ imenuje Gospod vse te in jih spominja nebeškega Očeta, ki vedno vé, česa potrebujejo, rekoč: „Iščite najprej Božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo priverženo (Mat. 6, 23). Kako nevarno je preveč skrbeti za svojo časnost, za premoženje in imenje, le za denar in sam denar, to piše sv. apostelj Pavel v prvem pismu do Timoteja (I. 6, 9): „Oni, ki hočejo obogateti, padejo v skušnjavo in mrežo hudičovo, in v veliko nepridnih in škodljivih poželenj, ki človeka pogubé in končajo.“

Drugi vir mlačnosti je ta, da duša ne dobiva prave hrane, ali premalo, ali pa le slabe in skazene hrane. Zavoljo pomanjkanja hrane jamejo bolehati duše tistih, ki molitev, sv. zakramente in besedo Božjo zanemarjajo. Ne rečemo, da bi se čisto nič ne brigali za te reči — sicer bi bili duševno popolnoma mrtvi — tega ne; ali oni storé le ono, kar je najbolj potrebno, kar je strogo zapovedano, in še to brez vsake gorečnosti, le tako iz navade, in ker ravno mora biti. Kako more duša na ta način zdrava ostati, ali kako si pridobivati novih moči? — Slaba hrana, skazena in škodljiva dušna hrana so slabe bukke in tovaršije. Ne mislimo tukaj v prvi versti ravno tistih bukev in tistih društev, ki iz samega hudobnega namena zasramujejo vero in pobožno življenje; to je že prav za prav strup in ne hrana in kdor pije od tega strupa, ta je zgubljen, ta je že smerti zapadel. Mi menimo tistih poveršnih in praznih, tistih čez mero lahkomisljenih, posvetnjaških in mehkužnih knjig in spisov, kakoršne tako pogosto prebirajo tudi nekateri katoliki, potem pa one veselice in zabave, ki so prav podobne takim knjigam, katerih se mnogi udeležujejo brez vsega pomisleka. Tako se zgodi, da jim svet vedno ljubši in ljubši postaja, na nebesa pa pozabijo; odtujejo se Kristusu, približujejo se pa zemlji, in kolikor bolj polagoma gredo navzdol, toliko manj spoznajo svojo nevarnost. Bog, trud, zatajevanje — to je njim zoperno, in vendar brez tega ni kerščanskega življenja. Kar nič ne opazijo, kako polagoma prihajajo na široko pot, in kolikor dalj časa se gibljejo v takem okuženem zraku, toliko bolj se navzamejo protiverskega duha in mišljenja.

To je namreč tretji in naj nevarnejši vzrok mlačnosti, namreč slab, nezdrav zrak, protikerščanski duh časa, ki vse prešinja, vse nadvladuje, zlasti knjige in slovstvo, tudi na videz nedolžne povesti in časopise i. t. d.; tudi navidezno nedolžne veselice in zabave naše novošegne dobe. Že njih preveliko število je znamenje

tacega duha in je proti duhu Kristusovemu, ki nagiba k pokori in resnobi, in ki kaže, da moramo svoje pravo veselje iskati še le v nebesih.

Temu navalu se moramo ustaviti. Ne smemo se mu vdati, še manj, ga podpirati. Iz studenca kerščanskega življenja, iz preev. Serca Jezusovega zajemajmo kerščanskega duha in kerščanske gorečnosti! — Ta mesec pa molimo za one nesrečnike, ki bolehaajo za mlačnostjo, da se jih usmili Gospod in da dobe zdravlila zoper svojo bolezen v pobožnosti do njegovega preev. Serca, kakor je tudi obljubil, da po nji bo navdal mlačne ogenj svete gorečnosti.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Notranjskega. V Godoviču se po škofijakem priterjenju pridno razširja stara bratovščina „Svete Družine“ Jezusa, Marije in sv. Jožefa za duše v vica in za srečno zadnjo uro, ki pa po obnovljenju posebno meri tudi zoper žganjepivstvo, kletvinjo in ponočevanje (gl. „Zg. Dan.“ I. 43). Dobro bi bilo ne le v dušnem, ampak posebno tudi v telesnem oziru in v korist dežele in ljudstva, da bi se ta bratovščina prav močna razširjala, zato naj se obernejo do čast. gosp. Val. Klobusa administr. v Godoviču, p. Hotederšica, kateri bi želeli pristopiti.

Iz Torina, 15. oktobra 1886. Tisti slavni Don-Bosko, ki po Laškem, Francoskem, in drugod, in že zdaj po južni Ameriki, s svojimi neštevilnimi kolegi in misijonarji dela čudeže spreobračanja in omike, piše iz Torina silo znamenito poročilo, kakor nasleduje — vsaj obkrajšano. On pravi:

Blagozaslužni sodelavci in sodelavke! Duh se mi veseli, da zamorem priti tudi do vas z znamenitimi naznanili, ki mi izhajajo iz Patagonije (v južni Ameriki) in iz drugih mnogih misijonov, ki so se že pričeli po južni Ameriki, in da vam ob enem pojasnim nove osnove in početja, na ktere bode prej ko moč treba z roko poseči.

Že so naši misijonarji obhodili in preobhodili Patagonijo od atlanskega ocejana do Kordiljer in And in vsaj dvakrat so prekorakali ondote slavne gore ter segli do Čileje. Podučili in kerstili so mnoge divjaške rodove, in to v naj večih in neverjetnih nevarnostih. Zdaj pa je prišel čas, da se to storjeno delo vterdi in za prihodnje vstanovi.

Ti spreobrnjeni rodovi, ki so jeli okušati perve sladkosti kerščanskega in olikanega življenja, se namreč ne morejo tako zapustiti, da bi le sem ter tje katerikrat vidili misijonarja, ki jih je priklical k družbinskemu življenju in na luč sv. evangelija.

Po pravici si ga želé vedno med seboj, da jih vodi, učí in tolaži, in še bolj, da jim je pomoč v bolezni in smertni nevarnosti.

Ni se torej čuditi, da Mr. Cagliero, apostoljski vikar za Patagonijo, te tolažbe ne more odrekovati ubogim divjakom, ki so njegovi otroci v Jezusu Kristusu. Nima pa ne oséb in ne pomočkov, da bi jim utolažil goreče želje. Treba bi bilo vstanoviti sedeže za misijonarje v patagonskih pušavah, da bi se divjaki shajali v naselbe, vasi... K temu, kakor vam je jasno, treba je večega števila duhovnov, katehistov in redovnih sester, pa mnogih materialnih pomočkov za družbinsko življenje in božjo službo.

Ti ubogi novinci pri vsi dobri volji našim misijonarjem ne morejo darovati družega kakor pogled svoje

objekovanja vredne ubožnosti. Oni sami potrebujejo vsega, zlasti v začetku svojega spreobrnjenja. Osoda teh misijonov tedaj je zastavljena zgoli na pobožno salezijansko družbo (Boskovo v Torinu) in na dobrotnost naših dražih sodelavcev in sodelavk (to so družniki Boskovih velicij del). In ali čemo jim serce podirati? Oh ne! Temveč pomnožiti hočemo svoj trud in prizadevanje, da ne propadejo tolika dela, ki so nas stala že toliko pota in darov.

Dalje pripoveduje, da za spreobrnjenje cele Patagonije so odperli pot od večerne Čilejske strazi, in podala se bode družba Salezijancev v one kraje ter bodo ustanovili hišo misijonsko unstran Kordiljerskih gorá v čilejskem mestu „Concepcion“-u. Od onod bojo hodili misijonarit v Aravkanijo in večerno Patagonijo, ter se bojo zlagoma razselili po čilejskih in magelauskih otočjih, po okrajinah, ki se imenujejo „Ognjene“, koder je polno narodov, ki nimajo nobenega pojma (zapopadka) o veri in oliki. Don-Fagnano je ta trenutek mogel že dospeti do Malvinskega otoka in od tam bode hitel preiskovat vse ondotne otoke do Kap Horna in iskal bode primernih stališč, da se ustanove vojaki sv. Križa, ki se bojo zdajci podali za njim.

Ne morete si misliti, pravi Bosko nadalje, kako goreče prošnje nam prihajajo tam od naših neutrujenih misijonarjev in od prebivalcev samih, da naj jim dopošljajmo novih zdatnih moči v misijonarjih in denarjih.

In ravno zato se je vernil iz unih daljnih krajev misijonar Don-Alojzij Lusagna, da pregovori Don-Boskoto, naj pošlje tje karavano novih misijonarjev in redovnic Marije-Pomočnice. Le-tá, poslan s tovarši od Don-Boskoto, misijonari po Braziliji, ki je sama obširniša kot vsa Evropa, in tam so nezmerne okrajine, obljudene edino z divjaki, ki se potikajo po silno velikih gozdih in že stoletja čakajo prijateljske roke, da pride in jih reši sramotnega barbarstva, v katerem so pokopani in še bodo — kdo vé koliko rodov — ako jim goreči misijonarji, podpirani od keršanske ljubezni, skoraj ne prinesó kake pomoči.

Ti močni nagibi so ga naklonili, da v tekočem mesecu listopadu (nov.) odpravi novo družbo misijonarjev, v številu saj 30, ali še več, če pride od dobrotnikov do časa dovoljna pomoč.

Nadalje prosi, da bi mu dragi sodelavci pomagali, kakor še pri mnogih taci odpravah misijonarjev, ker stroški so silno veliki. Prosi pa pomoči gorečih molitev in darov za toliko potrebnih naprav in tako daljno popotvanje po suhem in po morji.

Podpisan je: Giovanni Bosco (in Torino, Via Cottolengo, N. 32).

Opčina. Ravno pridem iz Tersta, kjer sem pričujoč bil lep in prav gijlivi cerkveni slovesnosti, ki se je obhajala v farni cérkvi sv. Antona v teržaškem novem mestu. Naš rojak, župnik pri tej cérkvi, prečast. gosp. Anton Hrovatin, je pél danes tukaj tako imenovano dijamantno sv. mašo, slavil je namreč šestdeseto obletnico svoje nove maše. Njegov življenjepis ima „Edinost“, jest Ti ga tukaj ne bodem opisoval, draga „Danica“, omenim le, da ta še krepak starček je mnogo zaslužen za cerkev in državo, in sploh za občni blagor, da je temu tako, priznale so duhovne in deželske oblasti; kajti g. Antona Hrovatina imenoval je častnega kanonika že rajni škof Legat, ki je bil gotovo zbirčen v deljenju odlikovanj in jih ni dajal brez dobrega premislika, če je ta ali uni odlikovanja vreden ali ne... Njih Veličanstvo presvitli cesar podelil je Antonu Hrovatinu svoj red ob času petdesetletnice njegovega posvečenja za duhovna; zdaj ob šestdesetletnici imenoval ga je sveti Oče svojega kamornika, presvitli cesar pak svojega sve-

tovalca. Mislim, da to je dosti očitno priznanje zaslug jubilaritovih. Kako spoštovan je častitljivi starček, je kazala tudi današnja slovesnost, pri kateri so nazočile bile glave duhovnih in svetnih oblastnj. Milostljivi škof sami so azistirali pri slovesni sv. maši, vdeležil se je slovesnosti stoljni kapitelj in lepo število duhovščine iz mestnih duhovnih in tudi iz dežele; vlado je zastopal dvorni svetovalec Rinaldini, — bil je pričujoč vojni poveljnik, in poveljnik vojnega brodovja, mestni župan in mnogo število odličnjakov. Da je bila cerkev popolnoma natlačena, je samo po sebi očitno. Milo je bilo slišati tri in osemdesetletnega starčka s krepkim glasom pevati sveto mašo, po maši zahvalno pesem, in opravljati vse svete obrede s popolno točnostjo.

Bog ohrani vrednega jubilarita še mnogo lét pri zdravju in moči, to mu želimo posebno Openci, kakor svojemu rojaku in kakor blagemu svojemu dobrotniku, ki nas je večkrat že oblagodaryl; pa tudi danes se naših revežev spominjal, ker je izročil lepo vsoto, da bode ravno danes med nje razdeljena v zahvalo Bogu za dobrote, ki jih je prejel od Njega v dolgem teku življenja svojega.

Bog Vas živi! Monsignor in cesarski svetovalec! tako Vam kličejo sosede in Vaši rojaki Openci.

Iz Tersta: Po oznanilih, ki se čitajo v Slovenskih listih, bi se moglo povzeti, da je v Terstu spomin na mertve letos prenesen; a temu ni tako. Spomin mertvih se bode letos obhajal, kakor vsako leto, 3. novembra (2. novembra je sv. Just zapovedan praznik, patrona teržaškega mesta). Grobovi umerlih se ne bodo obiskovali, kakor druga leta, ker je vhod v pokopališče prepovedan zavolj kolere, ki pa, hvala Bogu, pojenjuje, in upamo, da je bodemo kmalo rešeni. Pomote o dnevu vernih duš so naj berže krivi nekateri tukajšni listi, katerim so cerkveni obredi in odredi knjiga sedemkrat zapečateni. Ti so nekaj slišali, da kadar kolera pojenja, se bode pokopališče zopet odperlo in takrat se zamore tudi en dan odrediti, da se opravi izvanredno molitve za mertve v sami kapelici na pokopališču in iz tega so sklepali in po svetu trosili, da je spomin na mertve prenesen, kajti tim ljudem veljá spomin na mertve le šetanje na pokopališče in kinčanje grobov z več ali manj dragocenimi in pomenljivimi venci. Tudi v tem zdaj nadvlada moda, ki pa vernim dušam gotovo prav malo koristi.

Iz Carigrada, 26. vinotoka 1886. — Naznanjam veselo poročilo, da naša občina se je pomnožila z enim mašnikom gerško-razkolnim, ki bode čez nekoliko dni opravil slovesno odpoved, in s štirimi semenišniki, pa pričakujemo tudi še dveh gojencev. Previdite tedaj, da kakor se množi število udov naše občine, tako rastejo tudi stroški. In ravno to je vzrok, da terkam pri vas s prošnjo za pomoč. Lansko leto sem plačal 300 frankov davka od hiše, to leto pa jih bom moral plačati 1000. Priporočam torej vaši gorečnosti in vaši velikodušnosti storiti, kar koli sodite, da bi bilo prav, za našo pomoč.

Serčno zahvalo naznanjam že naprej *) ter bivam itd. preponižni in ves hvaležni sluga

Polikarp Anastasiades l. r.,
arhimandrit.

*) V kratkem bomo skusili poslati nekaj darov za ta prevažni misijon, ki sprejema iz razkolništva prestopajoče duhovne in dela za zedinjenje razkolniške cerkve z Rimom. Ako bi kdo še kaj daroval za ta namen, je zdaj prilika. Vr.

Č. g. Jan. Valjavca misijonska sporočila.

Blagoslovi B. serca v Soriči.

14—20/9 1874.

Trinajstega septembra opoldne sem bil še v Rušah, 14. zjutraj okoli sedme ure pa že v Soriči, nar. viši duhovni ljubljanske vladikovine, kamor me je povabil vč. g. Jereb, mladi župnik Soriški v duhovno pomoč sebi in svojim duhovnanom, ki so ga prosili, naj bi me poklical v Sorico.

Ura je šla na tri zjutraj, ko se v temni noči odpeljem proti hribom soriškim. Konj je urno tekkel po terdi poti naprej. Prišla sva v Sotesko, nevarni kraj za potnike. Voznik moj, mlad, serčen fant, zapazi tik ceste černo podobo, ki derži nekaj v roki. „Dobro jutro!“ pozdravi. Nič odgovora. Ozre se nazaj, — na klanci sva. Useka po konji, ki zletí po klanci gori kakor pušica in kakor blisk letiva v temni noči naprej. Kaj pa je to? ga baram. Kdo je bil ta človek! Nič prida ni bil — mi odgovori — in zdaj še le zvem, da je nekaj dni pred tim bil napaden ravno tu bogat teržec žitni, kterega je že ropar za dežnik prijel, pa mu je vender s hitrim konjem ušel naprej prestrašeni revež.... Ubežal sem nevarnosti. Pridem do Zalega loga — tu pa konj ne more več naprej. — Jél se je tresti, — mógel sem dobiti družega. Proti šestém zjutraj se odpeljem naprej — in pridem srečno pred cerkev, pred župni dom. Še nekoliko korakov.... pa sem pri g. župniku. Tu me pa zverne, da sem letel po hribu doli.... pa hvala Bogu, nič se mi ni zgodilo. Tako sem ušel drugi nevarnosti na dan povišanja sv. Križa. Zdaj sem maševal in začel svoj prvi govor. Ljudi je bilo dokaj skup, akoravno je bila košnja in žitno spravlanje. Pridigal sem samo zjutraj, spovedoval pa od ranega jutra do osmih zvečer.

Zravno tega dušnega očverstenja, duhovnanom soriškim podajane, sem tudi g. župniku posebej dajal duhovne vaje med tim časom. Tako sta pastir in čeda bila poživljena in oveseljena. — Kako je blagoslovilo Jezusovo Serce to pobožnost, se bere v listu g. Jereba, pisanem mi v Lokarje 29/9 1874: vtilo je vselje v serce pastirju in čedi. Tako se začne:

Prečastiti gospod,
Mili mi dobrotnik in prijatelj!

Dušna hrana, katero ste Sorčanom in tudi meni pretečeni kvaterni teden oskerbovali, nas je skozi in skozi veselila in zadovoljila, tako: da vas bomo vselej z veseljem pričakovali in sprejeli, kadarkoli spet pridete, — in upamo, da se bo to še večkrat zgodilo. Naj Vam smem priserčno hvalo in zahvalo izreči v svojem in v svojih preljubih farmanov imenu.

Bratovske zadeve.

I. Molitvenega apostoljstva

1. Splošnji namen.

Za splošnji namen so za mesec listopad (november) priporočeni:

Mlačni kristjanje.

2. Posebni nameni udov molitvenega apostoljstva v mesecu listopadu.

16. *S. Edmund.* Verske in politične zadeve bolgarske; naprava in ohranjenje mnogih dobrodelnih zavodov.

17. *S. Gregor čudodelnik.* Da bi se državne oblasti zopet poprijele keršanskih načel; italijanski redovi preganjani od prostozidarjev.

18. *S. Hilda.* „Duhovniki in komunikanti“; da bi se dobila neka služba; več telesno terpečih.

19. *S. Elizabeta.* Kraljica; resnejše versko prepričanje za ženstvo.

20. *S. Feliks Valoaški.* Katoliška društva, da bi živahnejše delovale; milost za mnoge, da bi opravili dobro spoved v sv. letu.

21. *Marijino darovanje.* Vpeljava marijanskih kongregacij po učnih zavodih; da bi se zaterlo prostozidarstvo na Ogerskem.

22. *S. Cecilija.* Pospeševanje cerkvene godbe. Odprava nespodobnih zabav.

23. *S. Klemen.* Katoliški škofje; da bi se nekdo mogel preživiti; več blaznih.

24. *S. Janez od Križa.* Važne zadeve dušnih pastirjev; rešitev dušnih bolečin.

25. *S. Katarina.* Vojaki; več taci, ki imajo preveč strahú pred ljudmi; več oseb nagle jeze.

26. *S. Konrad.* Da pridejo na dan veleizdajski načerti prostozidarjev; misijonska popotovanja.

27. *S. Leonard Portomavriški.* Pokorščina do svetne in cerkvene gosposke; tovarne; zapuščeni otroci.

Perva adv. ned. S. Hortulan. Spreobrnjenje zamurcev afrikanških in avstralskih; obilo taci, ki so v sili, obilo zapuščenih in obupanih.

29. *S. Saturnin.* Vse poslane prošnje, ki niso posebej naznanjene in še ne uslišane; pravde.

30. *S. Andrej apost.* Požertvovalnost za pomehkuženi svet; za tiste ude molitvenega postoljstva in bratovščine Serca Jezusovega, ki so umerli v novembru, in ki bodo umerli v decembru.

Opomba. Molitve, kakor v prvi polovici mesca.

Mesec listopad (nov.) je posvečen dušam v vica h. O tej priliki naj bode v novo priporočena g. Erkerjeva knjiga: „Svete molitve z odpustki“ v založbi kat. bukvarne; obsega namreč zgoli molitve z odpustki, ki se lahko za duše ranjcih darujejo.

Znano ti je menda tudi „Velikodušno djanje ljubezni.“ vsled kterega kdo vsa svoja zadostilna dela, ki jih stori v življenji in kar drugi zanj imajo storiti po smerti, po Mariji dušam v vica h daruje. Nič ne boš za zgubi, ampak na dobičku, ako to storiš — kar sam, ne da bi se moral kam zapisovati.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Spreobrnjenje zagrešenega človeka. — Mir vesti. — Oseba za pravo poboljšanje. — Obilen sad molitve preteklega mesca. — Da bi vsi opravili sveto leto, kateri ga še niso, in popravili, kateri so ga morebiti slabo opravili. — Poboljšanje nekega neusmiljenega moža na priprošnje sv. Jožefa, sv. Frančiška in sv. Antona Pad.; žena, da bi jo Bog obvaroval kake velike nesreče in za voljno poterpljenje. Poboljšanje neke vdove, da bi začela po kerš. dolžnosti skrbeti za svoje otroke na prošnje omenjenih svetnikov. — Poravnanje nekih prav hudih in zmedenih okolišin na priprošnje Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Antona Padv., sv. Deodata, sv. Katarine in „štirnajsterih Pomočnikov

v sili.“ — Zatrenje neke pošastne sramote na priprošnje M. D. čistega Spočetja, sv. Nikolaja in ss. Hermagora in Fortunata.

Zahvale.

Preserčna zahvala N. lj. Gospej presv. Serca za poboljšanje sinov, posebno enega, prosim še za daljno pomoč.

A. B.

Iz rimskega zapisnika mučenikov:

16. svečana.

Sv. Elija, Jeremija, Izaija, Samuel, Daniel, Porfirij in Selevk, mučeniki v sveti deželi. Pervi peteri, rojevi Egipčani, ki so po svojem spreobrnjenju sprejeli imena sv. prerokov, so bili prišli obiskat kristjane, obsojene k hudemu delu v rudokopih. Tu jih je dosegla sovražna roka; namestnik Firmilijan dal jih je prijeti in zapreti. Na vprašanje, odkod da so, odgovorili so, da je Jeruzalem njihov domovina, mislili so pa nebeški Jeruzalem. Dal jih je nato do kervi bičati in slednjič glavo jim odsekati. Neki služabnik, Porfirij po imenu, je prosil, da bi smel mučence pokopati, ali s to prošnjo se je že izdal za kristjana; kar prijeli so ga in v ogenj vergli. Selevk, vojščak iz Kapadocije doma, vse to videti, se ni mogel načuditi stanovitnosti teh mučenikov, začel jih je očitno hvaliti. — To je bilo poganom pa že preveč. — kar zgrabili so ga in mu glavo odsekali.

Sv. Gregorij X, papež, sloveč zavoljo učenosti in pobožnosti, imel je poseben dar, umiriti tudi naj bolj razburjene duhove. Misli je na to, da bi se sveta dežela, ki je v rokah nevérnikov, zopet nazaj dobila. Sklical je v mestu Lijon-u na Francoskem cerkveni zbor, na katerem so se razkolniški Gerki zopet zedinili s sv. Cerkvijo, toda le za malo časa. Umerl je leta 1276.

Sv. Julijan, škof, je s peterimi tovarši, katerih imena pa niso znana, zaslužil krono mučeništva v Egiptu.

Sv. Julijana, iz Nikomedije v Bitiniji, je bila hči poganskih starišev, ki so jo bili obljubili v zakon dežel-nemu namestniku Evilaziju. Ali ona je v to privolila le s to pogojo, da Evilazij sprejme kerščansko vero, in je bila v tem tako stanovitna, da ji ne žuganje očetovo, ne prilizovanje ženino ni moglo drugih misli vcepiti. Zdaj se ljubezen Evilazijeva spremeni v serd. Dal je nežno devico s šibami pretepavati, z razbeljenim železom žgati in vso razmesarjeno v ječo zapreti, kjer jo je pa njen nebeški ženin čudovito ozdravil. Ko jo čez nekaj dni Evilazij pred-se pokliče in vidi njeno nevpopljivo stanovitnost, izmisli si je nove muke za-njo. Dal jo je na kolo razpeti, potem v ogenj vreči, kjer je pa ona celo hvalne pesmi Bogu na čast prepevala; slednjič ukaže glavo ji odsekati. Veliko pričujočih se je pri tej priliki spreobrnilo. Tako je res kri mučenikov seme kristjanov.

Sv. Onézim, mučenik, je bil najprej poganski suženj v hiši nekega bogatega kerščanskega meščana v Kolosah, Filemona po imenu. Nekega dne ukrade Onézim svojemu gospodarju dragoceno reč, ter iz strahu pred kaznijo uide. Prišel je v Rim, kjer je ravno sv. apostelj Pavel bival. Le-ta, ki je bil znan v Filemonovi hiši, precej spozna sužnja, mu govori na serce in ga spreoberne. Pošlje spreobrnjenca nazaj k Filemonu, poprejšnjemu gospodarju, ter mu ob enem izroči priporočilno pisma do Filemona, v katerem ga prosi, da naj Onézima zopet sprejme v službo. (To pismo sv. Pavla do Filemona je sprejeto med knjige sv. pisma.) To se vé, da Filemon na tako priprošnjo ubeglega sužnja precej in z veseljem sprejme, a ne več kot služabnika, temuč kot brata. Dal

mu je prostost in ga poslal v Rim, da bi stregel nekoliko sv. Pavlu v njegovem terpljenju. Apostelj se ga je posluževal pri razširjevanju sv. vere in ga po smerti Timotejevi posvetil za škofa v Efezu. Leta 95 pa je zadobil sv. Onézim krono mučeništva.

Listek za raznoterosti.

† Žalostinka. Z žalostnim srcem naznanjamo, da je naša preljuba hčerka

Fanika Zakrajšek,

v svojem 34. letu, previdena s ss. zakramenti, 30. vinotoka v Gospodu zaspala. Bila je več lét učiteljica na Štajerskem, umerla pa je po dolgi hudi bolezni pri svojih starših v Ljubljani. Ker je bila ranjca, odkar se je brati naučila, zvesta čitateljica „Zgodnje Danice“, si je želela tudi po tej poti v molitev priporočena biti, kar bodi opravljeno s temi versticami. *Starši in domači.*

V Smartnem pri Kranji so od 22. vinotoka do 1. listopada obhajali duhovne vaje, pri katerih je bilo okoli 2200 obhajanih. Spodbudljivo poročilo prihodnjič.

V Muši na Goriškem je 26. u. m. umerl čast. g. Andrej Fiegelj v 72. letu svojega življenja, ki je opravljal službo še do zadnjega. V poslednji volji spomnil se je tudi malega semenišča. Bog mu daj večni mir!

V Gorici ima študentovska kuhinja dozda 33 učencev, t. j. 7 iz latinskih šol, 3 realce in njih 22 iz deške vadnice.

Tombola. Prihodnjo nedeljo (7. t. m.) bo prva Tombola te jesensko-zimske dobe v Katoliški družbi. Začetek ob polišestih zvečer.

Vabilo. Duhovske podporno društvo ima svoj občni zbor 23. novembra točno ob enajsti uri v veliki sobani škof. palače.

Dnevni red bode obsegal: 1. Pregled odbrovega delovanja. 2. Volitev treh računskih pregledovalcev. 3. Volitev novega odbora. 4. Nasvete posameznih društvenikov.

Vsi č. gg. društveniki se prijazno vabijo k obilni vdeležbi.

V Ljubljani, 2. novembra 1886.

Odbor.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Jože Černko gre iz Jarenine v Lembah; č. g. Matija Frece iz Ponikve k sv. Vidu pri Valdeku za provizorja. Čast. g. Anton Inkret pride iz Št.-Jurija na Ščavnici za kaplana na Ponikvo; č. g. Fr. Šalamon pa iz Št. Jakoba v Slov. gor. k Št. Juriju na Ščavnici.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Neka blaga gospá 10 gld. po č. P. Romualdu. — Neimen. 1 gld. — Preč. gosp. J. Z. 10 gld. — M. Š. 2 gld. — Neimenovan 1 gld. — Preč. g. dekan dr. J. Sterbenc 30 gld. — Č. g. župnik Ign. Tavčar 10 gld.

Za sv. Očeta: Preč. g. dekan J. Sterbenc 10 gld. — J. M. 5 gld. — Štangarji za sv. leto 14 gld. 61 kr.

Za odkupovanje zamurcev Dahomejcev: Bl. gosp. Fr. Omejič 1 gld.

V dobre namene: Gospa A. B. 1 gld.

Za sveto leto: Neimenovan 1 gld.

Za bratovščino sv. Dizma: Z Goričice 1 gld.

Za afrikanski misijon: Hel. Velkaverh 1 gld.

Za dr. Jegličeve naprave: Preč. gosp. dekan dr. J. Sterbenec 10 gld.